

НАУЧНО-НАСТАВНОМ ВЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ

Одлуком Научно-наставног већа Филозофског факултета у Нишу од 1. марта 2021. године именована сам за рецензента рукописа *Творбени поступци за грађење сложених речи у руском језику (са освртом на српске еквиваленте)* аутора др Јелене Лепојевић. Сходно томе, подносим Научно-наставном већу следећу

РЕЦЕНЗИЈУ

Рукопис под називом *Творбени поступци за грађење сложених речи у руском језику (са освртом на српске еквиваленте)* аутора др Јелене Лепојевић има 128 куцаних страна. Рукопис је подељен на већа поглавља: *Увод, Двотематске творенице настале композицијом, Двотематске творенице настале синтаксичком творбом, Двотематске творенице настале суфиксацијом, Проблеми превођења двотематских твореница, Закључна разматрања*. Поред *Извора, Речника и Литературе*, који чине библиографски део, аутор додаје и два прилога: *Индекс руских двотематских твореница* и *Индекс српских двотематских твореница*. Свако поглавље подељено је на мања потпоглавља, што структуру рада чини јасном и прегледном.

Поглавља су подељена на три веће целине, на основу творбених поступака. Посвећујући једнаку пажњу свим творбеним поступцима, аутор их разматра у оквиру творбе појединих врста речи. Двотематске творенице посматрају се како са аспекта начина творбе тако и са аспекта преводних еквивалената.

У *Уводу* аутор нам представља предмет и задатке рада, грађу, методологију рада, стање у савременој творби речи, али даје објашњења за појмове *сложеница* и *сраслица*. Аутор јасно указује на диференцирање ових појмова, што у досадашњим истраживањима није прецизирано, те посебно актуализује проблематику терминолошког апарата.

У првом поглављу аутор разматра композицију као творбени поступак, правећи разлику између чисте композиције и композиције комбиноване са суфиксацијом, а у оквиру посебног потпоглавља разматрају се интерфикси код сложених и сложено-изведених речи. Ужа подела врши се на основу управне компоненте, са посебним освртом на нулти суфикс и материјално изражен суфикс. Композиција се анализира кроз

творбу именица и придева, а посебно се обраћа пажња на специфичности творбе глагола будући да то није продуктиван творбени поступак ни у руском ни у српском језику.

У другом поглављу аутор анализира синтаксичку творбу као творбени поступак, у оквиру именица, придева, прилога, заменица, бројева и глагола.

У трећем поглављу разматра се последњи творбени поступак — суфиксација у оквиру именица, придева и глагола.

У посебном поглављу посвећеном проблемима превођења двотематских твореница аутор указује на проблеме превођења који настају услед сродности руског и српског језика. Излажући начин на који се ови проблеми решавају, аутор даје допринос и теорији превођења. Аутор монографије посебно актуализује могућност замене одговарајућим преводним еквивалентима, што је од изузетног значаја за преводилачку праксу.

Монографија аутора Јелене Лепојевић представља велики допринос науци о језику у целини, пре свега када је реч о компаративном проучавању руског и српског језика. Посебан допринос ове монографије огледа се у систематизацији сва три творбена поступка: композиције, синтаксичке творбе и суфиксације, што у досадашњим истраживањима није урађено. Будући да је уочљив недостатак русистичке литературе у српској говорној средини, овај рукопис ће умногоме допринети универзитетској настави, сврставањем истог у уџбеничку литературу.

На основу свега наведеног закључујем да др Јелена Лепојевић у својој монографији долази до оригиналних и релевантних закључака, који ће несумњиво унапредити науку о језику, те стога препоручујем њено објављивање.

Београд,
22. март 2021. године

Доцент др Вишња Вишњевац

